

कर्मचारी सञ्चय कोष
पाँचौं तह प्रमुख सहायक पदको लागि

सेवा : प्रशासन
तह : पाँचौं

समूह : प्रशासन
पद : प्रमुख सहायक

उपसमूह :
किसिम : आन्तरिक प्रतियोगिता

पाठ्यक्रमको रूपरेखालाई निम्नानुसार विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क : २००

द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क : ४०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

(क) प्रथम चरण : लिखित परीक्षा

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, व्यवस्थापन, लेखा तथा सूचना प्रविधि	१००	४०	वस्तुगत : बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न × १ अङ्क	४५ मिनेट
				विषयगत : छोटो उत्तर	१० प्रश्न × ५ अङ्क	१ घण्टा १५ मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत : छोटो उत्तर	१२ प्रश्न × ५ अङ्क	२ घण्टा
				विषयगत : लामो उत्तर	४ प्रश्न × १० अङ्क	३० मिनेट

(ख) द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता (Interview)	३०	मौखिक (Oral)

द्रष्टव्य:

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्न संख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस वापत अङ्क दिईने छैन र अङ्क कट्टा गरिने पनि छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital Letter) A, B, C, D मा लेख्नु पर्नेछ । सानो अक्षर (Small Letter) लेखेको वा अन्य कुनै संकेत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्यालकुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाईने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटै प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणी (Short note) सोध्न सकिनेछ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डको उत्तर पुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरि संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनुपर्छ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराईनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८०/०१/२१

कर्मचारी सञ्चय कोष
पाँचौं तह प्रमुख सहायक पदको लागि
पाठ्यक्रमको विस्तृत विवरण
प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान, व्यवस्थापन, लेखा तथा सूचना प्रविधि
खण्ड (क) : ५० अङ्क

सामान्य ज्ञान - वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (५० प्रश्न × १ अङ्क = ५० अङ्क)

1. **नेपालको भूगोल (६ अङ्क)**
 - 1.1 नेपालको भौगोलिक अवस्था र धरातलीय स्वरूप
 - 1.2 प्राकृतिक स्रोतहरू : किसिम, उपलब्धि र वर्तमान अवस्था
 - 1.3 भौगोलिक विविधता, हावापानी र जनजीवन सम्बन्धी जानकारी
2. **नेपालको इतिहास (६ अङ्क)**
 - 2.1 प्राचीन इतिहास (किराँतकाल, लिच्छविकाल र मध्यकाल) को सामाजिक र आर्थिक अवस्था
 - 2.2 नेपालको आधुनिक इतिहास र महत्वपूर्ण घटनाहरू
3. **नेपालको सामाजिक र सांस्कृतिक अवस्था (६ अङ्क)**
 - 3.1 नेपालको सामाजिक अवस्था
 - 3.2 मूर्त तथा अमूर्त संस्कृति (धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, परम्परा, कला, साहित्य, सङ्गीत र पूरातात्विक महत्वका सम्पदाहरू)
4. **नेपालको आर्थिक अवस्था (८ प्रश्न × १ अङ्क = ८ अङ्क)**
 - 4.1 आर्थिक परिसूचकहरू (आर्थिक वृद्धि, कुल ग्राहस्थ उत्पादन, प्रति व्यक्ति आय, विप्रेषण, वैदेशिक लगानी, वैदेशिक सहयोग)
 - 4.2 नेपालको आर्थिक अवस्था (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन र पूर्वाधार विकास)
 - 4.3 चालू आवधिक योजना र सरकारी बजेट प्रणाली सम्बन्धी जानकारी
5. **शासनपद्धति र संविधान (८ अङ्क)**
 - 5.1 नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म र अनुसूचीहरू)
 - 5.2 नेपालको शासन पद्धति तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकार
 - 5.3 लोकतन्त्र र मानव अधिकार, आवधिक निर्वाचन र वालिक मताधिकार
 - 5.4 सहकारिताको अर्थ, महत्व तथा नेपालमा सहकारी क्षेत्रको वर्तमान अवस्था
 - 5.5 सञ्चय कोषको सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरू, बहुवा, बिदा, विभागीय सजाय, अवकाश एवं कर्मचारीले पालन गर्नुपर्ने आचरण र कर्तव्यहरू सम्बन्धमा नियमावलीमा भएका व्यवस्थाहरू
6. **अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था (५ अङ्क)**
 - 6.1 नेपालका छिमेकी देशहरू तथा बेलायत, अमेरिका र जापानसँगको सम्बन्ध
 - 6.2 संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टकृत संस्था र गतिविधि
 - 6.3 क्षेत्रीय संगठन: सार्क, विमस्टेक र आसियान
7. **विज्ञान प्रविधि, जनस्वास्थ्य र वातावरण (५ अङ्क)**
 - 7.1 मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञानका प्रमुख आविष्कारहरू र सूचना तथा सञ्चार प्रविधि
 - 7.2 जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी जानकारी
 - 7.3 दैनिक जीवनमा प्रयोग हुने वस्तुहरू साबुन, प्लाष्टिक, रेसा, काँच, मल र किटनाशक औषधी
 - 7.4 दिगो विकास, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, वातावरण व्यवस्थापन, प्रदुषण व्यवस्थापन र जनसंख्या व्यवस्थापन सम्बन्धी जानकारी
8. **समसामयिक गतिविधि (६ अङ्क)**
 - 8.1 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधि
 - 8.2 महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरू सम्बन्धी जानकारी

कर्मचारी सञ्चय कोष
पाँचौं तह प्रमुख सहायक पदको लागि
खण्ड (ख) : ५० अङ्क

व्यवस्थापन, लेखा तथा सूचना प्रविधि (विषयगत प्रश्न)

1. व्यवस्थापन (२५ अङ्क)
 - 1.1 व्यवस्थापनका सिद्धान्त तथा कार्यहरू
 - 1.2 मानव संशाधन व्यवस्थापन
 - 1.3 व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
 - 1.4 उत्प्रेरणा तथा निर्णय प्रक्रिया
 - 1.5 सेवा प्रवाह व्यवस्थापन
 - 1.6 ग्राहक सम्पर्क व्यवस्थापन तथा प्रभावकारी सेवा प्रवाह
 - 1.7 सञ्चार तथा समन्वय
 - 1.8 समय व्यवस्थापन, द्वन्द्व व्यवस्थापन र संकट व्यवस्थापन

2. लेखा सम्बन्धी (१५ अङ्क)
 - 2.1 व्यवसायिक लेखाको परिचय, लेखाको प्रक्रिया र लेखाका सर्वमान्य सिद्धान्त
 - 2.2 कारोबार लेखांकन सम्बन्धी सैद्धान्तिक व्यवहारिक ज्ञान
 - 2.3 वित्तिय विवरण, विश्लेषण एवं प्रमुख तत्वहरू
 - 2.4 जिन्सी व्यवस्थापन र यसको महत्व
 - 2.5 लेखा परीक्षणको आधारभूत सिद्धान्त उद्देश्य, महत्व र बाह्य तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण
 - 2.6 बजेटको सिद्धान्त प्रक्रिया र महत्व

3. सूचना प्रविधि (१० अङ्क)
 - 3.1 Definition, History, Generation, Characteristics, Types & Applications of Computers
 - 3.2 Overview of a computer system
 - 3.2.1 Software: Definition and Types of Software
 - 3.2.2 Hardware: Definition; Input Unit, CPU, Output Unit; Storage devices: Primary & Auxiliary Memory
 - 3.2.3 Data and data processing
 - 3.3 Introduction to Data, Database and Database Management System
 - 3.4 Basic Networking: definition, types, and topologies
 - 3.5 Concept of E-mail / Internet / Extranet/Intranet, World Wide Web (WWW)
 - 3.6 Cyber security: Introduction, common security threats and security mechanisms
 - 3.7 Familiarity with Office Systems (Word Processing, Electronic Spreadsheet and Presentation System)

प्रथम पत्रमा पाठ्यक्रमका खण्डबाट लिखित परीक्षामा यथासम्भव देहाय बमोजिम प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

खण्ड	इकाई	प्रश्नसंख्या × अङ्क	प्रश्नका किसिम
क	-	५० प्रश्न × १ अङ्क = ५०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न
ख	१	५ प्रश्न × ५ अङ्क = २५	विषयगत प्रश्न
	२	३ प्रश्न × ५ अङ्क = १५	
	३	२ प्रश्न × ५ अङ्क = १०	

**कर्मचारी सञ्चय कोष
पाँचौं तह प्रमुख सहायक पदको लागि**

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) : ३० अङ्क

1. सञ्चय कोष र सामाजिक सुरक्षा

- 1.1 कर्मचारी सञ्चय कोष : परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र, महत्व, भूमिका, कोषका रणनीतिहरू र कोषको स्रोत परिचालन
- 1.2 सामाजिक सुरक्षाको परिचय, आवश्यकता र सिद्धान्त एवम् प्रचलित सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी अभ्यासहरू
- 1.3 नेपालमा सामाजिक सुरक्षाको वर्तमान अवस्था
- 1.4 स्वास्थ्य बीमाको परिचय, महत्व र नेपालको वर्तमान अवस्था
- 1.5 योगदानमा आधारित निवृत्तभरण प्रणालीको आवश्यकता, महत्व र नेपालको विद्यमान अवस्था
- 1.6 अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन (International Labour Organization -ILO) र अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षा संस्था (International Social Security Association - ISSA) को परिचय तथा कार्य

खण्ड (ख) : ४० अङ्क

2. आर्थिक, बैकिङ तथा वित्तीय प्रणाली

- 2.1 वित्त नीति, मौद्रिक नीति र सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति
- 2.2 सार्वजनिक संस्थानको व्यवस्थापन
- 2.3 नेपालको मुद्रा बजार, पूँजी बजार र बीमा बजार
- 2.4 नेपालको व्यावसायिक वातावरण, लगानीको विद्यमान अवस्था र चुनौती
- 2.5 नेपालमा बैकिङ क्षेत्रको विकास, मौजुदा अवस्था, भूमिका र चुनौती
- 2.6 नेपालमा वित्तीय क्षेत्रको वर्तमान अवस्था
- 2.7 वित्तीय व्यवस्थापनको सैद्धान्तिक पक्ष
- 2.8 चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
- 2.9 लगानी व्यवस्थापनको सिद्धान्त

खण्ड (ग) : ३० अङ्क

3. संविधान, ऐन तथा नियमहरू

- 3.1 नेपालको संविधान
- 3.2 कर्मचारी सञ्चयकोष ऐन, २०१९
- 3.3 निवृत्तभरण कोष ऐन, २०७५
- 3.4 योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोष ऐन, २०७४
- 3.5 कर्मचारी सञ्चय कोष (खरिद) नियमावली, २०७५
- 3.6 कर्मचारी सञ्चय कोष (आर्थिक प्रशासन) नियमावली, २०६८

कर्मचारी सञ्चय कोष
पाँचौं तह प्रमुख सहायक पदको लागि

- 3.7 कर्मचारी सञ्चय कोष, कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली, २०७८
3.8 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
3.9 विद्युतीय कारोवार ऐन, २०६३

द्वितीय पत्रमा पाठ्यक्रमका खण्डबाट लिखित परीक्षामा यथासम्भव देहाय बमोजिम प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

खण्ड	प्रश्न संख्या × अङ्क
क	४ प्रश्न × ५ अङ्क = २०, १ प्रश्न × १० अङ्क = १०
ख	४ प्रश्न × ५ अङ्क = २०, २ प्रश्न × १० अङ्क = २०
ग	४ प्रश्न × ५ अङ्क = २०, १ प्रश्न × १० अङ्क = १०